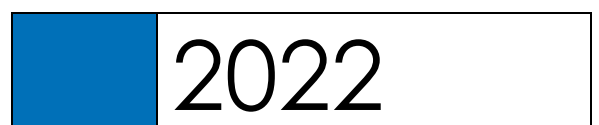

Mullsjö Kommun

Budget 2022

2021-09-03

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattning.....	3
Politisk organisation.....	4
Förvaltningsorganisation.....	5
Särskilda budgetanvisningar.....	5
Styrmodell.....	6
Förvaltningsplan	7
Mullsjö kommuns utveckling	7
Vision och mål	8
Finansiell analys	11
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv.....	18
Ekonomiska ramar	19
Budgetförutsättningar.....	19
Budget 2022 med plan 2023-2024.....	19
4. Avslutande sammanfattning.....	23

Inledning

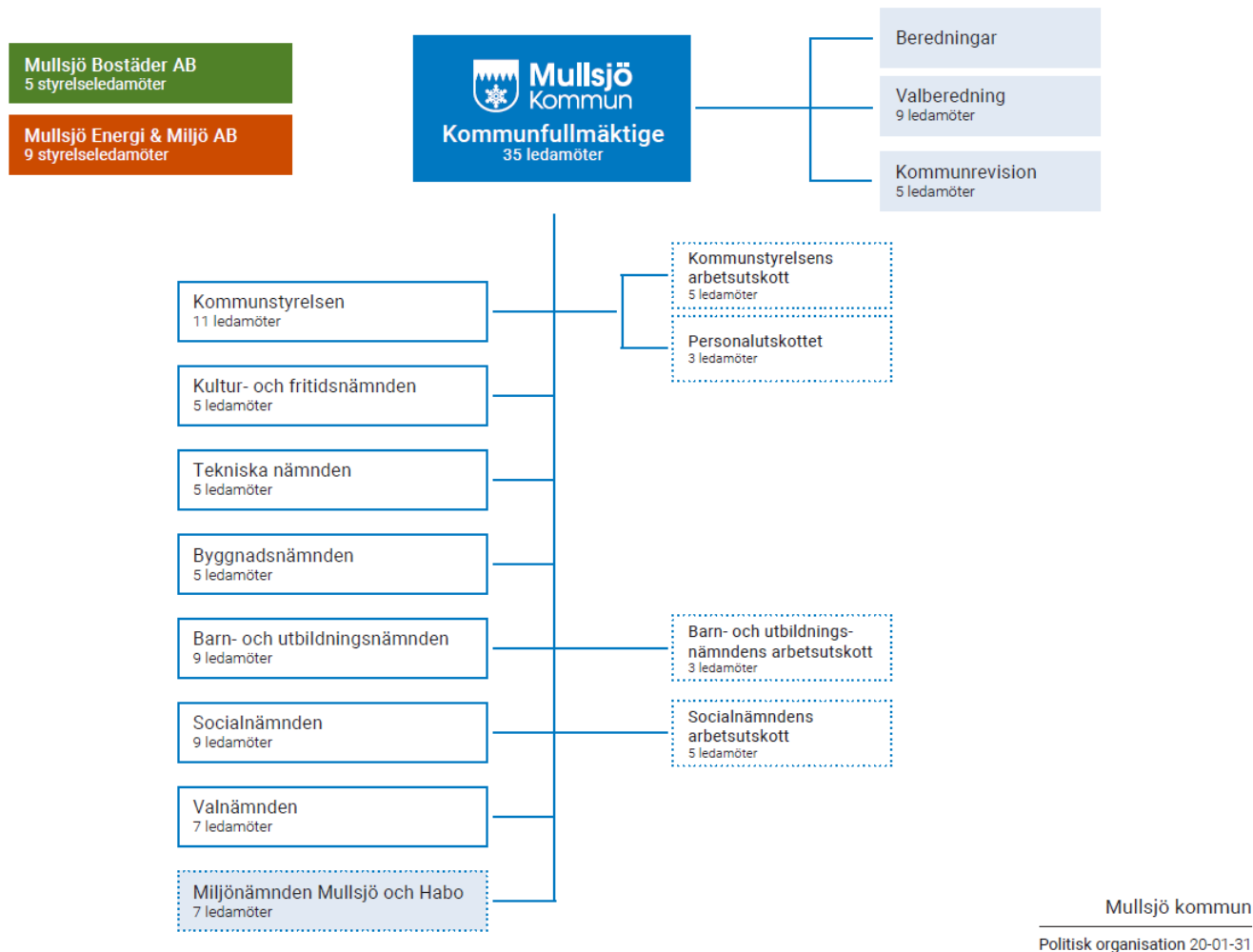
Sammanfattning

Budget, och budgetansvar, är av yttersta vikt av i anslagsstyrd organisation, som bara i begränsad omfattning kan påverka sin intäktssida. Ska kommunen styras i den riktning som både förutsättningar och de politiska besluten kräver så måste budgetdisciplin råda.

Det övergripande fullmäktigebeslutet beslutar om ramen och fördelningen till nämnderna och politikens prioriteringar. Punktlista nedan summerar de övriga punkterna som måste tas i budget. Det kan också redan nu initialt konstateras att arbetet med verksamhetsplaner inte föregår budgetarbetet inför fullmäktiges budgetbeslut utan får genomföras i samband med nämndernas fördelning av budget per verksamhet. På så sätt kan verksamhetschef och enhetschefer få sitt budgetuppdrag.

- Driftbudgeten och investeringsramen 2022 fastställs på nämnds nivå enligt beslut.
- Ramar för exploatering tilldelas enligt särskilt beslut
- Tre finansiella budgetmål för 2022, varav ett är att amortera 10 mnkr under 2022
- Checkkredit på 50 mnkr samt ge kommunstyrelsen rätten att under 2022 nyupplåna 10 mnkr samt omsätta lån, det vill säga att låna till motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning.
- Skattesatsen oförändrad 22,34.
- Internräntan sänkt från 2% till 1,25%.
- Budgetfördelningen utgår från prislappsmodell för fördelning av resurserna till nämnder. Prislappen genererar tekniska ramar till vilka prioriteringsbeslut tas.
- Ett löneutrymme för alla verksamheter att hantera kommande lönerörelser placeras centralt
- I utgångsläget finns en demografisk faktor till alla nämnder.
- Arbetet med att skapa förutsättningar för att ta fram en kommunkoncernbudget pågår och måste genomföras under 2022.
- Att eventuella avsättningar till kommunens ResultatUtjämningsReserv, RUR, ska övervägas under perioden 2021-2024.

Politisk organisation

Kommunfullmäktige fastställer budgetramar på nämnds nivå. Kommunens verksamheter bedrivs av sex nämnder utöver kommunstyrelsen och valnämnden.

Definition av organisation

Sammanställda räkenskaper (kommunal koncern) - kommunens samlade verksamhet består av Mullsjö kommun samt de av kommunen ägda bolagen Mullsjö Energi & Miljö AB samt Mullsjö Bostäder AB med dotterbolaget Fastighets AB Gyljeryd 1:24.

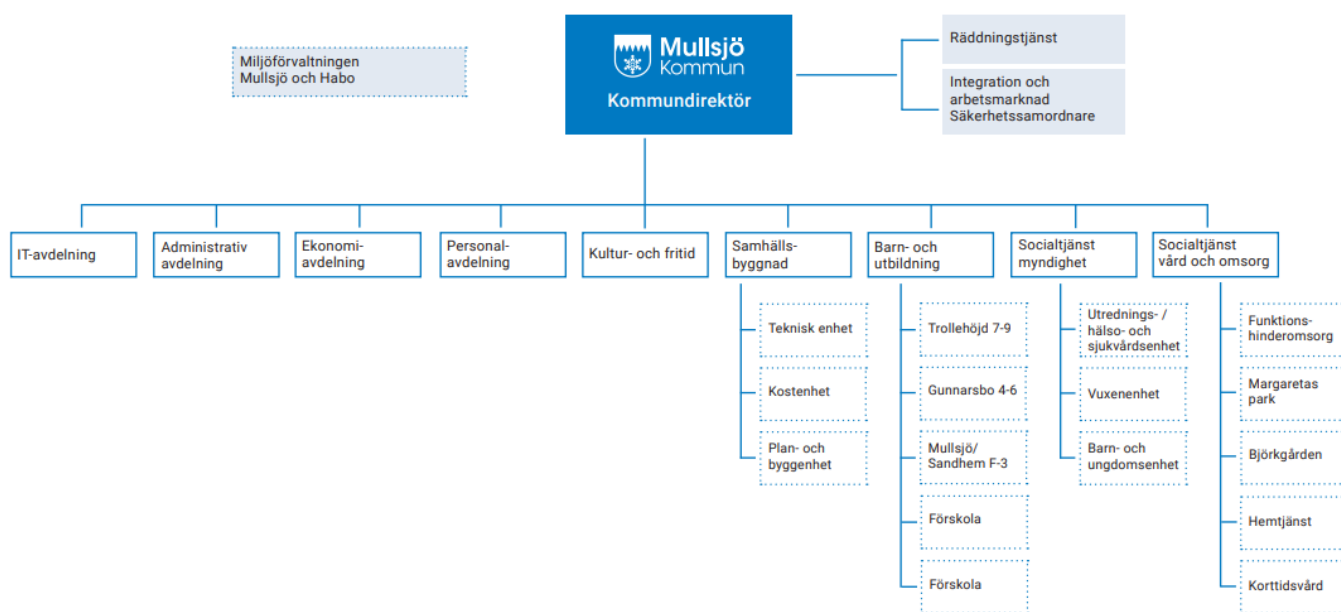
Mullsjö kommun (kommunen) - skattefinansierad verksamhet.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

Från och med valet 2018 styr Socialdemokraterna (S), Kristdemokraterna (KD), Centerpartiet (C) och Liberalerna (L).

De 35 mandat är fördelade enligt följande; Socialdemokraterna 9, Moderata samlingspartiet 7, Kristdemokraterna 6, Sverigedemokraterna 5, Centerpartiet 2, Vänsterpartiet 2, Miljöpartiet de gröna 2, Mullsjö Framtid 1 samt Liberalerna 1.

Förvaltningsorganisation

Mullsjö kommuns organisation består av en förvaltning som leds av kommundirektören. Förvaltningen består i sin tur av nio verksamhetsområden; IT - avdelning, administrativ avdelning, ekonomiavdelning, personalavdelning, kultur och fritids, samhällsbyggnad, barn- och utbildning, socialtjänst myndighet samt socialtjänst vård- och omsorg. Kommundirektören leder kommunens ledningsgrupp, KDLG, där verksamhets - och avdelningschefer ingår.

Särskilda budgetanvisningar

Punktlistan nedan är en sammanställning av de villkor och ansvar som är kopplade till budget. Genom de tydliggörs att kommunen har ett begränsat utrymme av ekonomiska resurser. Fördelningen av dessa medel görs av kommunfullmäktige och samtidigt som det är en självklarhet att detta efterföljs, så måste det betonas att det är av yttersta vikt för kommunens styrning och förmåga att anpassa sig till de utmaningar som kommunen står inför.

- Av kommunfullmäktige beviljade anslag är bundna på nämnds nivå.
- Nämnd och efter delegering även, verksamhetschefer och enhetschefer har det yttersta budgetansvaret.
- Budgetavvikelse godtas inte. Budgetdisciplin ska råda för såväl drift- som investeringsanslag.
- Förväntade intäkter och kostnader ska noga beräknas och därmed vara budgeterade. Tilldelade anslag motsvarar i huvudsak den nettoomslutningen nämnd förfogar över.
- Tilläggsanslag beviljas undantagsvis av kommunfullmäktige genom särskilt beslut.
- Nämnd ska till kommunstyrelsen två gånger per år redovisa periodens ekonomiska utfall och prognos för årsutfallet. En budgetuppföljning efter fyra månader med kommentarer och fördjupad prognos samt en delårsrapport efter åtta månader som till kommunfullmäktige.
- Respektive nämndsordförande ska i kommunfullmäktige kommentera och analysera sin verksamhet både vad det gäller ekonomiskt utfall samt verksamhet.
- Kommunfullmäktige har också beslutat om en från ekonomiavdelningen framtagna månatlig prognos på nämnders budgetavvikelse, exklusive januari, juni och eventuellt juli månad, med direkt redovisning till kommunfullmäktige.
- Nämnder ska återkommande effektivisera och rationalisera sin verksamhet i syfte att inrymma verksamhetens kostnader i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten.
- Styrelse och nämnder ska ha en detaljbudget klar och beslutad senast december.

Styrmodell

Mullsjö kommuns styrmodell bygger på en resultatstyrning som ska fokusera på vilka resultat som uppnås i verksamheternas service till brukare och medborgare, dvs vad får invånarna för kvalitet och service för sina skattepengar. Målsättningen för resultatstyrningen är att kommunen levererar service som håller god kvalitet till lägsta möjliga kostnad.

Styrningen utgår den vision, de strategiska områden samt inriktningsmål som kommunfullmäktige beslutat om.

Visionen: Mullsjö – närhetens kommun

Strategiska områden: Visionen är uppdelad i de tre strategiska områdena, Tillväxt, Valfärd och trygghet sam Närhet

Inriktningsmål: Till varje strategiskt område har tilldelats två inriktningsmål

Tillväxt

- *År 2030 ska Mullsjö ha 9000 invånare*
- *Tillväxten ska vara hållbar såväl ekonomiskt, ekologiskt som socialt*

Valfärd och trygghet

- *De vägledande begreppen för kommunens arbete ska vara välfärd och trygghet. Begreppen ska vara väl inarbetade, accepterade och erkända av kommunens invånare såväl som medarbetare.*
- *Invånare ska uppleva att verksamheten är av hög kvalitet*

Närhet

- *Vår kommun ska kännetecknas av närhet i såväl inflytande och demokrati som boende.*
- *Det ska bidra till kommuninvånarnas upplevelse av god livskvalitet och delaktigt*

Inriktningsmålen är sedan omsatta till mål, indikatorer och aktiviteter på kommunens alla nivåer.

Kommunfullmäktige har också, enligt gällande lagstiftning, definierat kommunens mål för god ekonomisk hushållning.

Förvaltningsplan

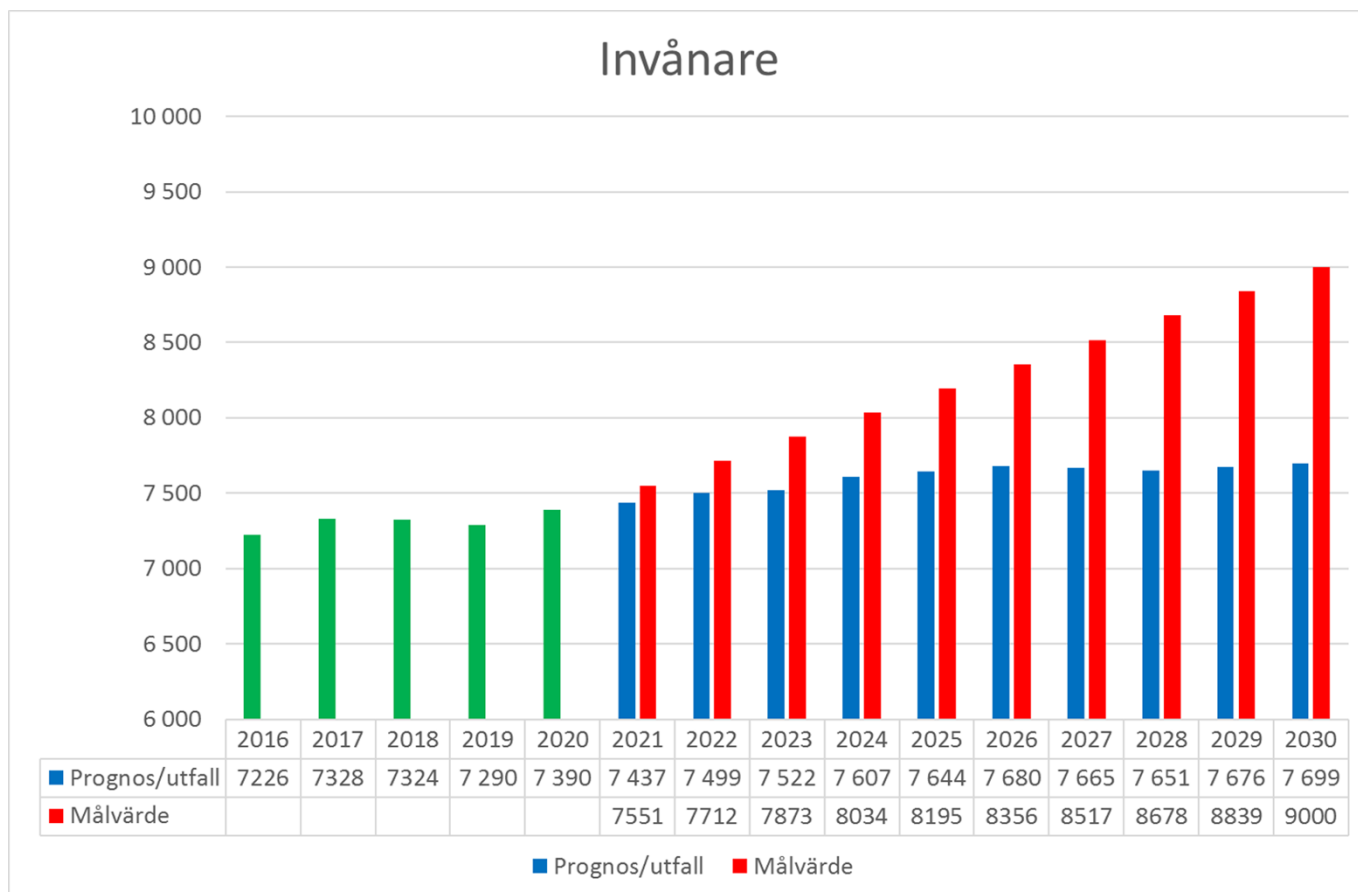
Mullsjö kommuns utveckling

Befolkning

Det långsiktiga målet är 9 000 invånare 2030 enligt inriktningsmålet under visionens strategiområde Tillväxt. Målsättningen kräver en ökning på ca 160 invånare/år under återstående tiden (röda staplar i diagrammet). Det är ett svårt men inte ett omöjligt mål. Det kräver att planerade exploateringar som Kärleksudden och Havstenschult blir färdigställda och lyckade. Arbetet med detaljplaner och andra förberedelser för vidare byggnation i kommunen måste prioriteras.

Sett till utvecklingen under de senaste åren, så har den inte entydigt visat en ökning (gröna staplar i diagrammet), trots att perioden innehåller både nybyggnation och exploateringar. Dock kan konstateras att 2020 var ett positivt år med en ökning på 100 invånare.

I det kortare perspektivet och med syfte att göra nästa årsbudget och planåren realistiska används inte inriktningsmålet som utgångsläge utan befolkningsprognosen som tar sitt utgångsläge i kända byggnationer och beräkningsbara förändringar i populationen (se blå staplar i diagrammet). Budgeterat antal invånare 2021 är 7347, men kommer högst troligt sluta högre (senaste befolkningsprognos säger 7437), då den kraftiga ökningen 2020 (+ 100 inv) gör att budgetnivån är passerad redan innan 2021 började.

Skattesats och utveckling av skatteunderlag

Skattesats i, procent av skatteunderlaget	2017	2018	2019	2020	2021	Budget 2022
Mullsjö kommun	21,84	21,84	22,34	22,34	22,34	22,34
Region Jönköpings län	11,26	11,26	11,76	11,76	11,76	11,76

Skattesats i, procent av skatteunderlaget	2017	2018	2019	2020	2021	Budget 2022
Totalt	33,10	33,10	34,10	34,10	34,10	34,10

Kommunen ligger över genomsnittet i riket. Ingen förändring, varken av kommunens eller regionens, skattesats är planerad till budget 2022 eller planperioden.

Medelskattesats i riket, procent av skatteunderlag	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kommun	20,75	20,75	20,74	20,70	20,72	20,71
Landsting	11,35	11,36	11,39	11,49	11,56	11,56
Totalt	32,10	32,12	32,12	32,19	32,28	32,27

Källa: SCB

På grund av avrundning kan summan av skattesatsen till kommun och landsting inte bli exakt densamma som total skattesats.

Inför 2021 har den genomsnittliga kommunala skattesatsen i riket minskat med 0,01 procentdelar till 32,27%. 11 kommuner sänkte skatten (som mest 25 öre) och 9 höjde skatten (som mest 94 öre).

Lägst skattesats har Österåkers kommun med 29,08 och högst har Dorotea kommun med 35,15.

Skatteunderlagsutveckling i Mullsjö, procent	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Budget 2022	Planår 2023	Planår 2024
Antagen förändring	1,3	4,7	4,7	5,0	2,6	0,6	4,2	3,6	3,4

Tabellen ger den procentuella förändringen av kommunens totala skatteunderlag från år till år. Den lägre skatteunderlagsförändringen för både 2020 och 2021 är troligen en effekt av pandemi. Allt pekar på en återhämtning men att det kan ta något år innan samhället är "återställt" efter pandemin.

Vision och mål

Vision

Kommunfullmäktige antog i februari 2008 ett visionsdokument kallat Mullsjö – Närhetens kommun, som är ett övergripande måldokument för kommunen. Dokumentet är den politiska viljeinriktningen för kommunen.

Var kommer den texten från.

Vision - Mullsjö Närhetens kommun

- Mullsjö kommun ska kännetecknas av närhet. Det ska vara nära till möten med människor, näringsliv och service.
- Boendet ska präglas av variation och närhet till öppna landskap, skog och vatten.
- Det ska vara lätt att finna ro och stillhet, men också lätt att nå en variationsrik arbetsmarknad.
- Vi vill också vara en kommun där närhet till omvärlden prioriteras.

Områden som kommunen ska verka inom för att nå visionen

Demokrati

Den lokala demokratin ska utvecklas så att medborgarnas möjligheter till information, insyn och möjlighet att utöva inflytande ökar.

Befolkning

Befolkningsstrategiskt ska kommunen långsiktigt planera för en invånarökning.

Kommunal service

Den kommunala servicen ska kännetecknas av lättåtkomlighet, närhet och valfrihet.

Ekonomi

Den kommunala ekonomin ska vara så stark att uppsatta mål uppnås inom ramen för god hushållning. Ekonomiska resurser ska varje år reserveras för att minska kommunens låneskuld. Alla investeringar ska finansieras med egna medel. Lönsamma investeringar prioriteras.

Ekonomiska åtaganden ska vara fullt finansierade vilket bland annat innebär att även kommande driftkostnader ska vara beaktade.

Kommunal organisation

Den kommunala organisationen ska vara kostnadseffektiv, professionell, marknads- och serviceinriktad, samt präglas av öppenhet och tillgänglighet. Samverkan och alternativa driftformer eftersträvas i syfte att optimalt utnyttja de gemensamma resurserna.

Skola, barn- och äldreomsorg

Dessa verksamheter är prioriterade och ska hålla hög kvalitet. Skolan och barnomsorgen ska vara framtidsinriktade och stärka barns och elevers känsla för gemenskap och människors lika värde och drivas med inslag av valfrihet. Det internationella perspektivet, näringslivet och hembygdens värde ska vara viktiga delar av detta uppdrag.

Äldreomsorg

Människors behov av omsorg ska vara vägledande vid verksamhetens planering. Alternativa driftformer ska prövas där så är lämpligt. Omsorgen av äldre ska drivas med inslag av valfrihet.

Kommunal teknik, stadsbyggnad

Vid kommunens fortsatta utbyggnad ska höga krav ställas på närhet till service och god miljö.

Kommunens renvatten och avloppsrening ska hålla hög kvalitet.

Energiförsörjningen och avfallshanteringen ska vara kostnadseffektiva och bedrivs med sikte på hållbar utveckling. Gator och vägar, byggnader och andra anläggningar ska underhållas på ett ekonomiskt sätt med beaktande av miljön.

Kultur och fritid

Verksamheten ska bedrivs i samverkan med organisationer, föreningar och näringsliv. Kommunen ska stödja det civila samhällets aktörer inom kultur och fritidsområdet samt genom olika egna insatser slå vakt om mångfalden.

Regional samverkan

Kommunen ska samverka med andra kommuner när detta är till förmån för den kommunala ekonomin och medborgarna.

Miljö

Miljön i kommunen ska bevaras och förbättras. Vid all kommunal planering ska kommunens lokala Agenda 21 följas.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kommunen ska genom aktiv marknadsföring främja en expansion av den lokala arbetsmarknaden. Intressenter ska erbjudas mark efter dennes behov. Samarbetet med arbetsmarknadens partner ska ge nya och befintliga företag det stöd som den kommunala kompetensen tillåter.

Särskilt viktigt är att det kommersiella serviceutbudet är brett och starkt.

Turismen ska kännetecknas av att turister finner Mullsjö kommun attraktiv året runt.

Boende

Boendet i kommunen ska kännetecknas av variation och tillgång till natur och god samhällsservice.

Kommunikationer

Kollektivtrafiken mellan Mullsjö kommun och dess närområde ska vara anpassad efter invånarnas behov.

IT

Kommunen ska tillämpa aktuell informationsteknologi i alla de avseenden som är nödvändiga och lämpliga för en positiv utveckling av kommunen och dess näringsliv.

Information/marknadsföring

Information/marknadsföring och profilering lokalt, regionalt och internationellt ska genomföras med sikte på ökad nyetablering, inflyttning och turism.

Mål

Kommunen arbetar med tre strategiska områden Tillväxt, Valfärd och trygghet samt Närhet. Till respektive område finns ett inriktningsmål kopplat. Nedan redovisas de indikatorer som mäter att utvecklingen går åt rätt håll.

I detta avsnitt redovisas även målen för God ekonomisk hushållning. Syftet med god hushållning är att verksamheterna ska bedrivs effektivt och ändamålsenligt. Skattemedlen ska användas där största nytta uppnås. Detta innebär att bra verksamhet och service ska levereras och erbjudas till medborgarna med de resurser som står till förfogande.

Tillväxt

Inriktningsmål	Indikatorer
Kommunen ska ha 9 000 invånare år 2030. År 2030 ska Mullsjö kommun ha 9 000 invånare. Tillväxten ska vara hållbar såväl ekonomiskt, ekologiskt som socialt.	Företagarnas sammanvägda omdöme om företagsklimatet i kommunen ska öka.
	Befolkningsutveckling.
	Totalt antal producerade lägenheter.

Välfärd och trygghet

Inriktningsmål	Indikatorer
<p>Invånarna ska uppleva att verksamheten är av hög kvalitet. De vägledande begreppen för kommunens arbete ska vara välfärd och trygghet. Begreppen ska vara väl inarbetade, accepterade och erkända av kommunens invånare såväl som medarbetare.</p>	Andelen personer som är mycket nöjda med personalens bemötande på sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som är nöjda med sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som uppger att personalen inom äldreboende och hemtjänst alltid eller oftast tar hänsyn till deras åsikter och önskemål ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever i årskurs 6 som når målen, minst E i alla ämnen, ska öka jämfört med föregående år.
	Elevernas genomsnittliga meritvärde i årskurs 9 ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ska öka jämfört med föregående år.
	Brottsförebyggande rådets (Brå:s) nationella trygghetsundersökning (NTU).

En del av dessa mål kommer inte vara mätbara under resterande mätperiod (2022). Därefter ett kompletterande beslut om hur dessa ska hanteras.

Närhet

Inriktningsmål	Indikatorer
<p>Vår kommun ska kännetecknas av närhet i såväl inflytande och demokrati som boende. Syftet med målet är att bidra till kommuninvånarnas upplevelse av god livskvalitet och delaktighet.</p>	Andelen invånare som ser sin kommun som en god plats att bo och leva på ska öka.
	Mätning av webben.

God ekonomisk hushållning

Inriktningsmål	Indikatorer
<p>Resultatnivån ska uppgå som minst till 3 procent av skatteintäkter och statsbidrag. För att finansiera verksamheten över tid behöver kommunen ha positiva resultat. Om investeringsnivån är hög krävs en hög resultatnivå för att undvika en alltför hög låneskuld. 2023 och 2024 har ett något lägre mål med 2,7% resp 2,4%.</p>	Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag.
<p>Kommunens låneskuld ska amorteras med 10 mnkr. Syftet med måttet är att minska kommunens låneskuld för att undvika en alltför hög skuldsättning.</p>	Amortering av långfristiga skulder i balansräkning.
<p>Kommunens soliditet ska uppgå till minst 17 procent. Syftet med måttet är att visa kommunens långsiktiga finansiella styrka. Ju högre värde desto mer av tillgångarna är finansierade med egna medel (historiska resultat). Ett negativt värde innebär att skulderna överstiger tillgångarna.</p>	Eget kapital dividerat med summa tillgångar i balansräkningen.
<p>Sjukfrånvaron ska minska för att inom fem år vara som högst 5 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid.</p>	Sjukfrånvaron i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid.
<p>Ge eleverna kunskaper för livet för att kunna leva och fungera i ett modernt samhälle.</p>	Andelen barn i år 5 som känner sig trygga i skolan ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen barn i år 9 som känner sig trygga i skolan ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever i år 6 som når målen, minst E i alla ämnen, ska öka jämfört med föregående år.
	Elevernas meritvärde i år 9 ska öka jämfört med föregående år.

Inriktningsmål	Indikatorer
	Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ska öka jämfört med föregående år.
Erbjuda äldre en trygg och god äldreomsorg.	Andelen personer som är nöjda med sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som är mycket nöjda med personalens bemötande på sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som uppger att personalen inom äldreboende och hemtjänst alltid eller oftast tar hänsyn till deras åsikter och önskemål ska öka jämfört med föregående år.
Aktivt hjälpa människor som söker stöd hos socialtjänsten med rätt insatser.	Andelen barn, unga och vuxna som inte återkommer till socialtjänsten efter avslutad insats inom ett år ska öka.
Aktivt hjälpa människor att lämna ett försörjningsstödsberoende.	Andelen invånare av befolkningen i Mullsjö som erhåller försörjningsstöd ska minska.
Aktivt hjälpa människor inom funktionshinderomsorgen till en meningsfull tillvaro.	Andelen personer som upplever inflytande över sin livssituation och delaktighet i samhället ska öka jämfört med föregående år.

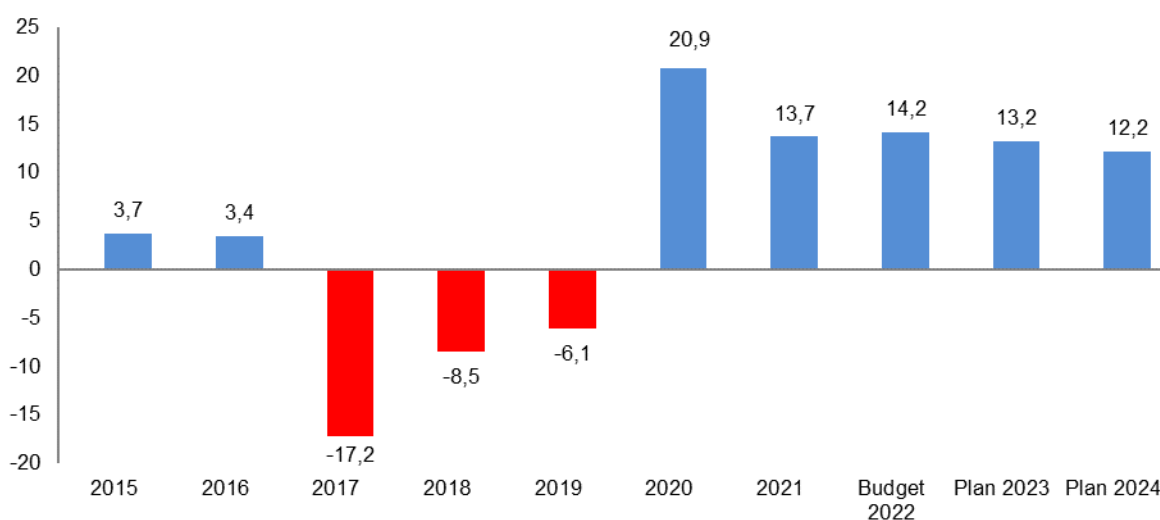
Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Mullsjö kommun utgår man från de fyra finansiella perspektiven; finansiellt resultat, kapacitet, riskförhållanden och kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektiven analyseras i sin tur med hjälp av ett antal ekonomiska nyckeltal. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv kunna identifiera eventuella finansiella problem och möjligheter och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Finansiellt resultat

Årets resultat, mnkr

Begreppet god ekonomisk hushållning innebär att resultaten i kommunen måste vara tillräckligt höga för att servicenivån ska kunna

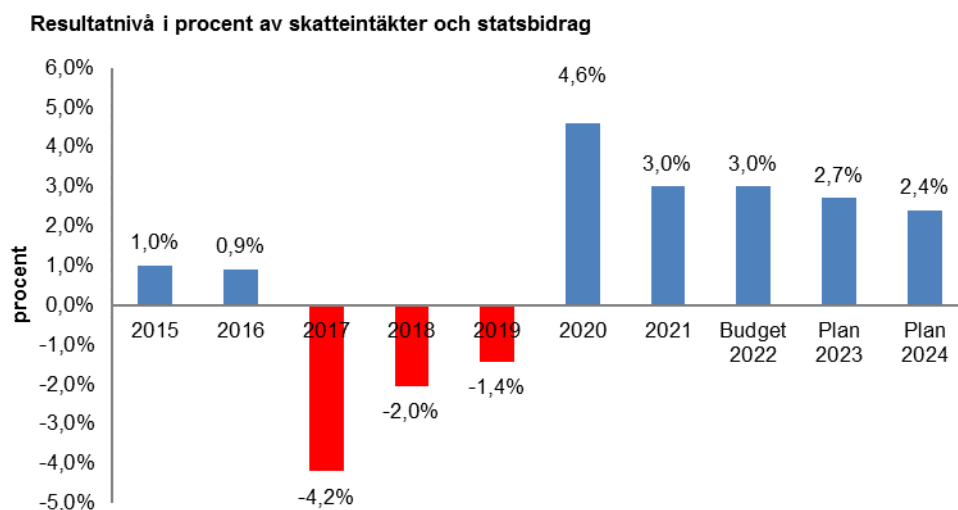
garanteras för kommande generationer utan att behöva höja skattesatsen.

Åren 2015-2016 redovisade kommunen positiva resultat. Denna trend bryts 2017 med ett negativt resultat på -17,2 mnkr. Det negativa resultatet förklaras i huvudsak av höga kostnader inom individ- och familjeomsorg samt anpassningen till de minskade ersättningarna från staten för ensamkommande barn och unga. 2018 redovisade kommunen ett underskott på -8,5 mnkr. Förklaringen är i huvudsak minskade ersättningar från staten för ensamkommande barn och unga, samt ökade kostnader främst inom skolans verksamhetsområden samt funktionshinderomsorgen. 2019 redovisade ett underskott på -6,1 och flera verksamheter visade stora budgetavvikelser. Resultat 2020 20,9 mnkr och prognos för 2021 är 13,7 mnkr

En riskanalys är framtagen för att åskådliggöra omvärldens påverkan på kommunens ekonomi. Vissa faktorer ligger utanför kommunens möjlighet att påverka. Andra faktorer kan kommunen påverka direkt eller indirekt.

Risikanalys, händelse		Förändring, mnkr
Räntan	+/- 1 procent	3,0
Löneökning	+/- 1 procent	3,0
Inflation	+/- 1 procent	1,8
Skatteunderlagsutveckling	+/- 1 procent	3,4
Befolkning	+/- 50 invånare	2,6
Utdebitering	+/- 1 kr	15,2
Tjänster (medellön cirka 29 tkr)	+ 10	4,9

Resultatnivå i procent av skatteintäkter och statsbidrag

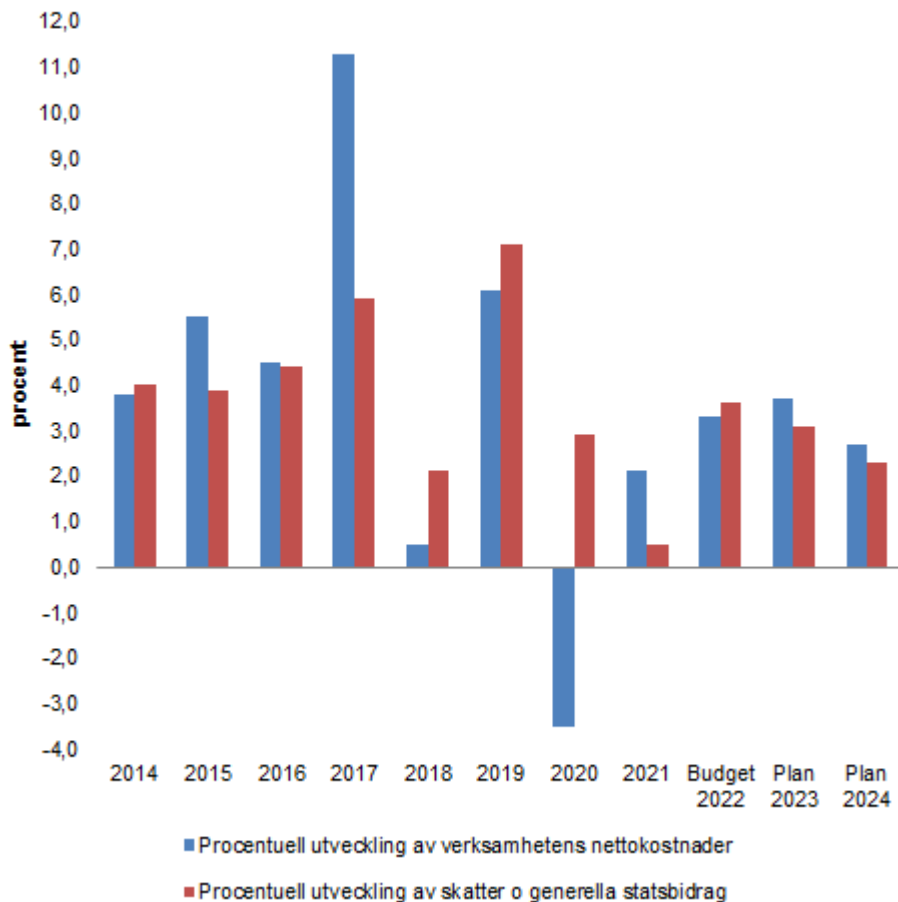

Ett mått på en ekonomi i balans är resultatnivån i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. En expansiv kommun med stora investeringar måste ha en tillräcklig resultatnivå för att undvika en alltför stor låneskuld.

Måttet är också ett av kommunens finansiella mål

Skatte- och nettokostnadsutveckling, procent

Skatte- och nettokostnadsutveckling (%)

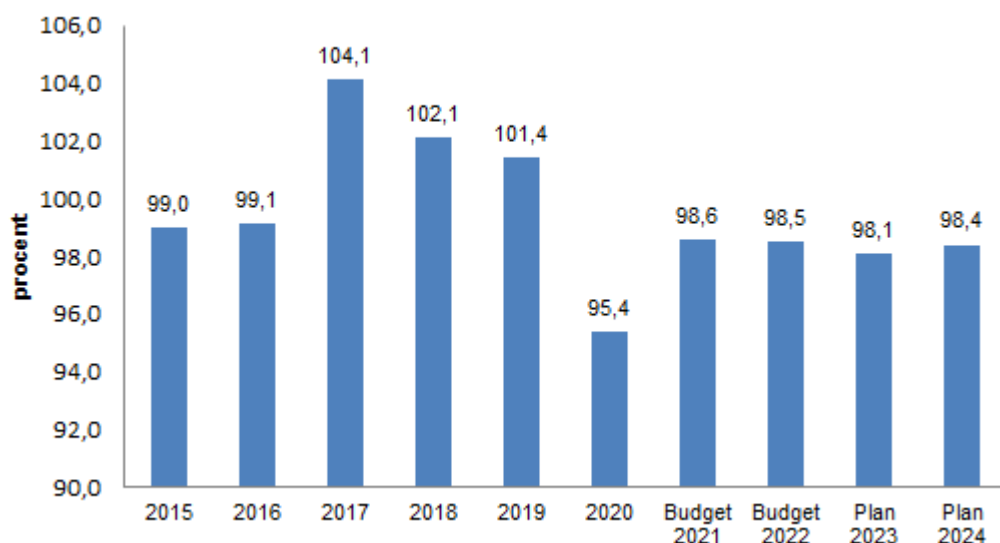

För att behålla en god ekonomisk hushållning måste utvecklingen av skatteintäkterna vara högre än utvecklingen av nettokostnaderna. Ökar nettokostnaderna snabbare än skatteintäkterna försämras kommunens ekonomi och effekten blir krav på effektiviseringar av verksamheten och/eller höjd utdebitering.

Diagrammet visar hur kraftigt nettokostnaden förändrats över tid. 2017 ökar nettokostnaden mycket kraftigt. 2018 är ökningen marginell procentuellt, men ligger samtidigt kvar på den höga nivån från 2017. En viktigare funktion för diagrammet är att visa att nettokostnader inte ökar fortare än kommunens intäkter dvs skatter och generella bidrag. Under perioden 2015-2017 var nettokostnadens utveckling större än skatteutvecklingen. 2018-2020 ligger nettokostnadsutvecklingen lägre än skatteutvecklingen, t o m mycket lägre 2020, det året tydliggörs kommunens ansträngning att anpassa kostnadsmassan till budgetramar samt att pandemin innebar nettokostnadsminskningar.

Nettokostnadsandel (inkl. finansnetto) av skatter och generella bidrag, procent

Nettokostnadsandel av skatter och bidrag

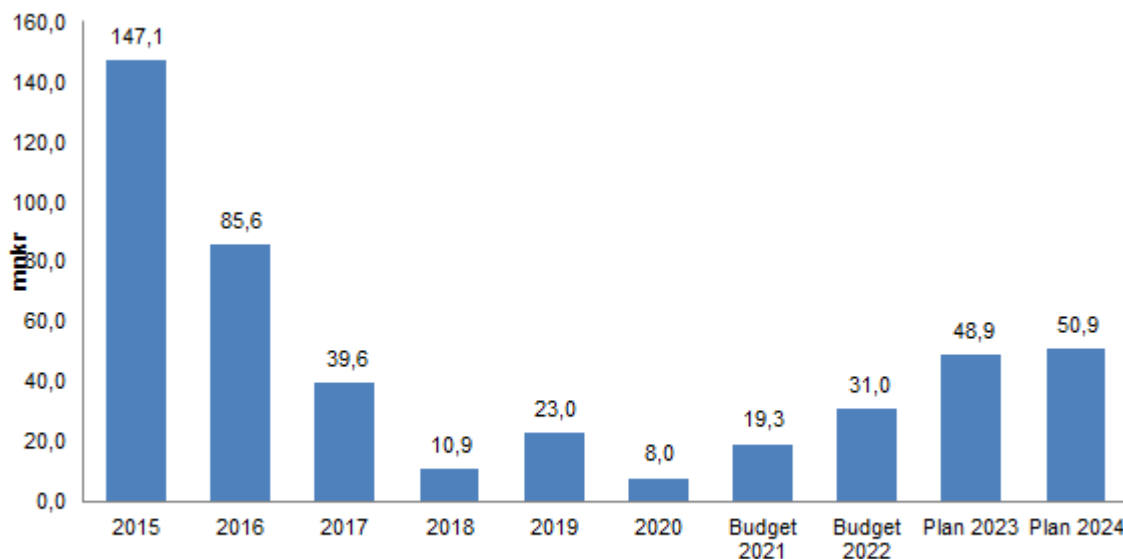

Obs! Bruten skala

Nettokostnadsandel mäter om kommunen har en god balans mellan löpande intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnadsandel visar hur stor del av kommunens löpande verksamhet som måste täckas med framför allt kommunalskatt. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. En nettokostnadsandel på 96-98 procent brukar ses som god ekonomisk hushållning, eftersom kommunen då klarar att finansiera sina re- och nyinvesteringar över en längre tidsperiod.

Under budget- och planperioden är nettokostnadsandelen under 100 procent.

Kommunens bruttoinvesteringar, mnkr

För en långsiktigt hållbar ekonomi är det viktigt att investeringsvolymen anpassas till kommunens resultat så att en tillräcklig självfinansiering av investeringarna uppnås. Kommunen har haft höga investeringsnivåer åren 2015 till 2017 för att åren 2018-2021 och framåt ha lägre investeringsnivåer. Det är viktigt att investeringarna finansieras på ett ekonomiskt hållbart sätt för att stärka kommunens soliditet.

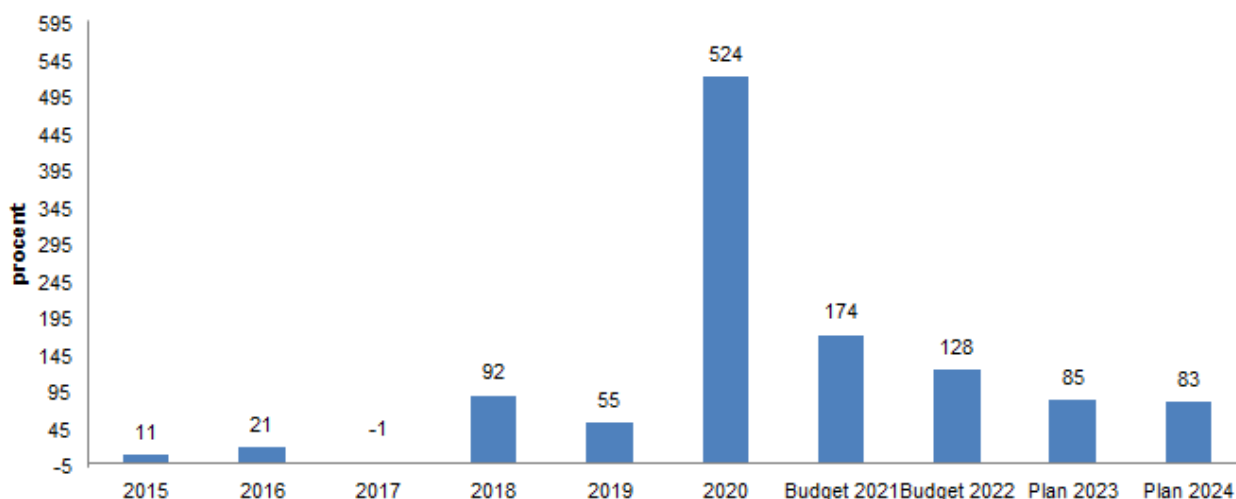
Investeringsnivån har varit medvetet låg för att kommunen har haft ett behov av att stärka sin finansiella kapacitet. De stora nödvändiga investeringarna 2016-2017 i ett äldreboende och en förskola ökade kommunens upplåning kraftigt och åren med underskott dränerade kassan. Nu krävs en noggrann planering och prioritering av alla de inkommande framställningar av investeringar. Behovsprövningarna är av vikt.

Hur underhållet ska skötas är tydligt uttryckt till kommunens Vision "Gator, vägar, byggnader och andra anläggningar ska

underhållas på ett ekonomiskt sätt med beaktade av miljön". Kommunen måste finna en sammanhållen syn på sitt fastighetsbestånd, dess användning, dess optimering och dess underhåll.

Självfinansieringsgrad av investeringar, procent

Självfinansieringsgrad av investeringar

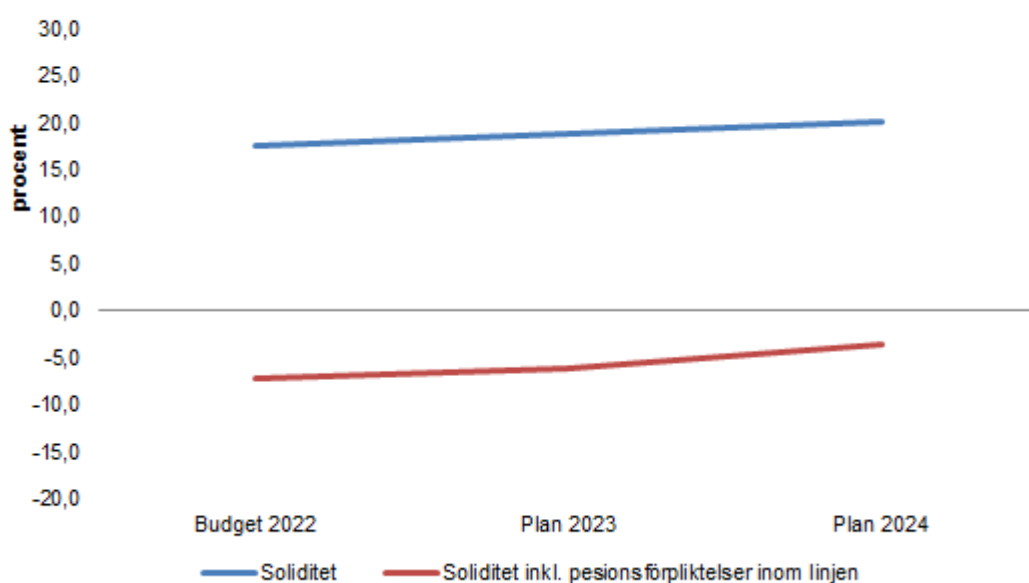
Genom att mäta självfinansieringsgraden av investeringar kan man utläsa hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad. Investeringsvolymer måste anpassas till kommunens ekonomiska resultat så att en tillräcklig självfinansieringsgrad av investeringarna uppnås och bidrar till en god och hållbar ekonomi. Under åren 2015-2017 var investeringsnivån hög med en låg eller negativ grad av självfinansiering.

Att självfinansieringsgraden uppgår till över 100 procent för åren 2020 - 2022 förklaras av att det beräknade investeringsutrymmet (resultat + avskrivningar) är högre än investeringsplanen för åren.

Kapacitet

Soliditet, procent

Soliditet

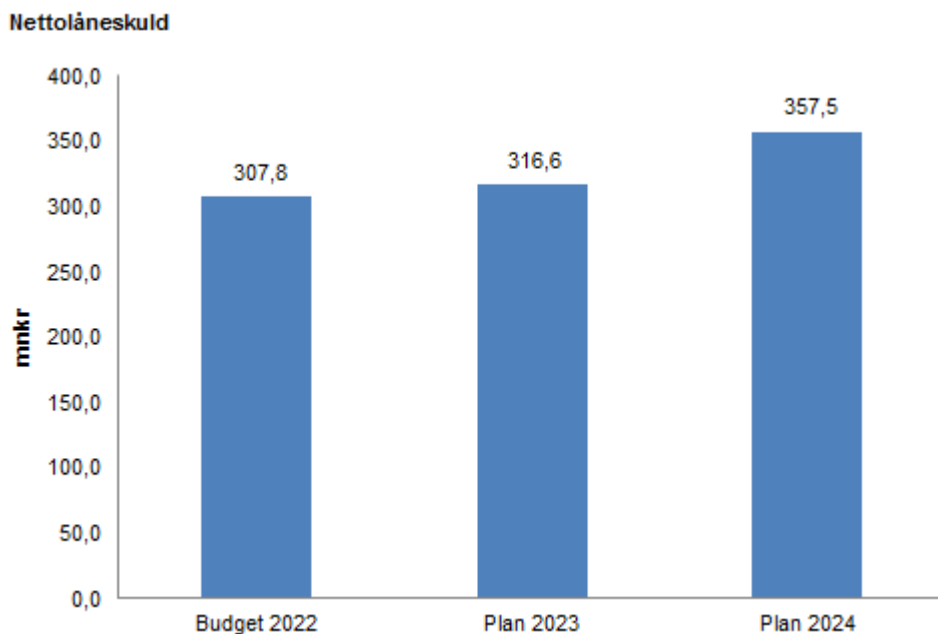
Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna kommunen finansierat med eget kapital (historiska resultat). Sjunger soliditeten måste kommunen låna mer till investeringarna, vilket i sin tur

innebär att räntekostnaderna ökar och att mindre blir över till verksamhet. Soliditeten uppgår till 17,5 procent 2022. Ett av de finansiella målen är att soliditeten ska uppgå till minst 17 procent.

Ett annat soliditetsmått är att även inkludera kommunens pensionsförpliktelser som är intjänade före 1998 och som ligger utanför balansräkningen. Detta ger en bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Budget 2022 enligt detta mått är -7,3 procent.

Kommunen behöver förbättra sin soliditet via goda resultat och amortering av lån de kommande åren för att stärka handlingsutrymmet på lång sikt.

Nettolåneskuld (exkl. bolagen), mnkr

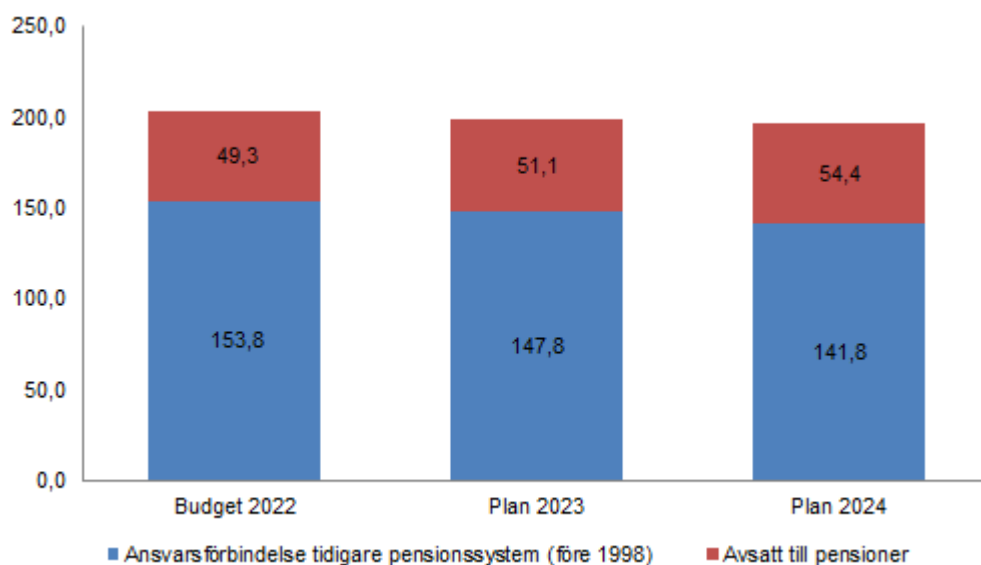

Diagrammet visar den totala nettolåneskulden per år i kommunen. Utvecklingen visar ett ökat lånebehov utifrån föreslagna investeringar. Amortering av lån är budgeterad till 10 mnkr per år, 30 mnkr totalt under åren 2022-2024.

Ett av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning är att låneskulden ska amorteras med 10 mnkr år 2022.

Risikförhållanden

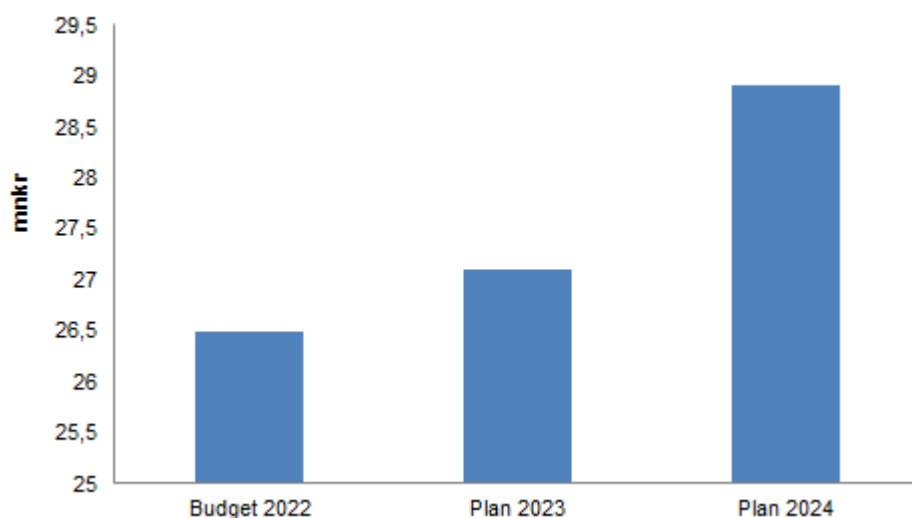
Pensionsförpliktelser, mnkr

Kommunens pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen, åtaganden äldre än 1998, kommer successivt att minska medan pensionsrätter intjänade från och med 1998 kommer att öka.

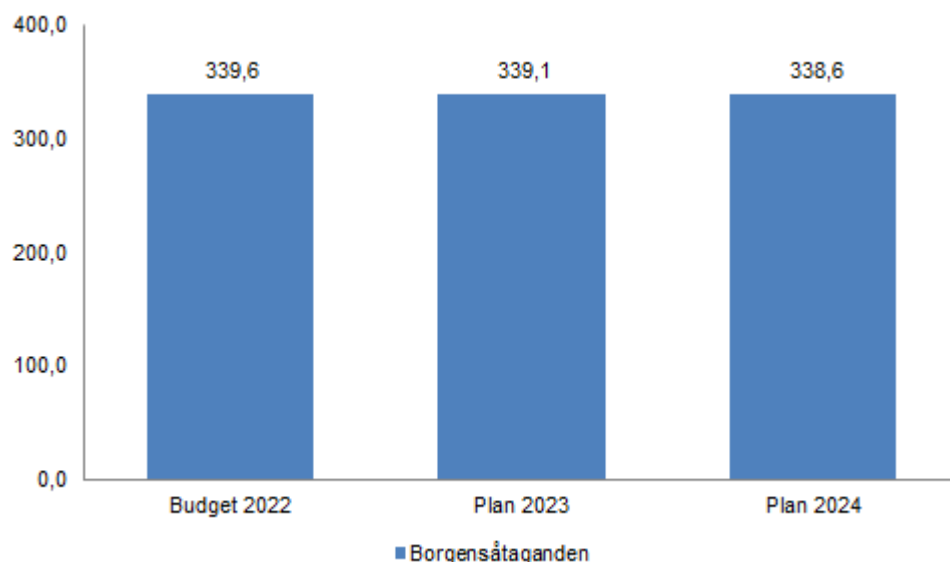
Pensionskostnader, mnkr

Pensionskostnader

I kommunen bokförs pensionskostnaderna enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 kostnadsförs vid utbetalningen, medan pensioner intjänade efter 1998 kostnadsförs intjänandeåret. En av förklaringarna till att pensionskostnaderna kommer att öka åren 2022 till 2024 är att utbetalningarna på den "gamla skulden" har ökat till följd av att fler anställda med intjänande före 1998 gått i pension. Vidare att fler anställda kommer över brytpunkten för att omfattas av den förmånsbestämda pensionen.

Borgensåtaganden, mnkr

Kommunens samlade borgensåtaganden uppgår år 2022 till 339,6 mnkr och kvarstår ungefär på den nivån fram till 2024. Huvuddelen av kommunens borgensåtaganden avser de kommunala bolagen, endast en begränsad del avser externa åtaganden. Den kraftiga ökningen för åren kan i huvudsak förklaras med borgensåtagande avseende nyupplåning av Mullsjö Energi och Miljö AB.

Bedömningen är generellt att risken är låg, detta på grund av den rådande bostadsbristen i regionen, vilket innebär en stor efterfrågan på lägenheter. De fastigheter som är byggda är även fullt uthyrda.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

I kommunallagen finns ett krav på att kommunerna ska ha en ekonomi i balans. Detta innebär att årets intäkter ska överstiga kostnaderna och utgör därmed en undre gräns för vad som är tillåtet att budgetera och redovisa. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet ska det återställas inom de närmaste tre åren.

Balanskravsavstämning, % och mnkr	Budget 2022	Planår 2023	Planår 2024
Resultatmål i % av skatter o statsbidrag	3,0	2,7	2,4
Skatteintäkter	354,1	366,1	377,4
Generella statsbidrag	120,2	123,0	123,3
Årets resultat	14,2	13,2	12,2
<i>Tidigare avsatt till RUR</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>
Årets avsättning till RUR (-)			
Disponering från RUR (+)			
Balanskravsresultat	14,2	13,2	12,2
<i>Summa RUR</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>

Balanskravsutredning

Underskott från 2017, -17,2 mnkr, är helt återställt. Underskott från 2018, -8,5 mnkr, är delvis återställt, -4,8 mnkr återstår och ska återställas under 2021. Underskott från 2019, -6,1 mnkr ska återställas senast 2022. Dvs totalt återstår 10,9 mnkr att återställa.

Balanskravsutredning, mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat	14,2	13,2	12,2
Reducering av samtliga realisationsvinster (-)	-	-	-
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter (+)	-	-	-
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter (+)	-	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper (+)	-	-	-
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper (-)	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	14,2	13,2	12,2
Reservering till resultatutjämningsreserv (-)	-	-	-
Disponering från resultatutjämningsreserv (+)	-	-	-
Balanskravsresultat	14,2	13,2	12,2

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Kommunfullmäktige har i beslut (KF 2013-10-22 § 110) antagit riktlinjer om hanteringen av RUR.

Resultatutjämningsreserv en del av Eget kapital	mnkr
IB reserverade medel i RUR, 2013	7,6
Reservering av medel till RUR, 2014	2,0
Totalt reserverade medel i RUR	9,6

Ekonomiska ramar

Budgetförutsättningar

Det viktigaste budgetförutsättningarna för mål- och resultatbudget 2022-2024 är följande:

- Skattesatsen är beräknad till 22,34 kronor för 2022-2024.
- Skatter, statsbidrag och utjämning har beräknats efter Sveriges kommuner och Landstings (SKL) cirkulär 21:31, utom LSS som har justerats utifrån nya uppgifter.
- Arbetsgivaravgifterna beräknas till 40,25 procent.
- Kostnaderna för pension och ansvarsförbindelse är beräknad enligt KPA:s prognos.
- Prognostiserade befolkningsförändringar enligt egen beräkning.
- Avskrivningskostnader fördelas ut på nämnder, exkl prislappsverksamheter, året efter att investeringsprojektet är klart.

Nämndernas ramar 2022, 2023 och 2024 kommer att justeras med löneökningar och tillkommande kapitalkostnader, som budgeteras under finansförvaltningen för senare fördelning.

Budget 2022 med plan 2023-2024

Resultatbudget

Det budgeterade resultatet (förändringen av eget kapital) för kommunen uppgår till 14,2 mnkr 2022.

Kommunens budgeterade resultat på 14,2 mnkr utgör 3,0 procent av skatter och statsbidrag, vilket är samma nivå som den finansiella målsättningen.

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens driftnetto	-431,2	-446,1	-456,8
Avskrivningar	-25,3	-27,2	-29,1
Verksamhetens nettokostnader	-456,5	-473,3	-485,9
Skatteintäkter	354,1	366,1	377,4
Generella statsbidrag och utjämningar	120,2	123,1	123,3
Verksamhetens resultat	17,8	15,9	14,8
Finansnetto	-3,6	-2,6	-2,6
Resultat efter finansiella poster	14,2	13,2	12,2
ÅRETS RESULTAT	14,2	13,2	12,2

Balansbudget

Balansbudgeten är förknippad med en osäkerhet beroende på antaganden om anläggningstillgångarnas och skuldernas förändring. Det egna kapitalet uppgår i budget 2022 till 108,4 mnkr. Den budgeterade soliditeten för kommunen är beräknad till 17,5 procent.

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Materiella anläggningstillgångar	377,5	400,1	421,9
Finansiella anläggningstillgångar	142,0	142,0	142,0
Omsättningstillgångar	101,1	101,1	101,1
SUMMA TILLGÅNGAR	620,6	643,2	665,0
Eget kapital	108,4	121,6	133,8
Avsättningar	61,3	63,3	66,8
Skulder	450,9	458,3	464,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	620,6	643,2	665,0
<i>Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt som inte upptagits bland skulder eller avsättningar</i>	<i>153,8</i>	<i>161,3</i>	<i>158,0</i>
<i>Borgensförbindelser</i>	<i>339,6</i>	<i>339,1</i>	<i>338,6</i>

Kassaflödesbudget

Den förenklade kassaflödesbudgeten nedan visar en överblick över de likvida medel som strömmar in och ut ur kommunen. Genom att titta på kassaflödet från den löpande-, investerings- och finansieringsverksamheten kan vi utläsa förändringen av likvida medel. År 2022 påverkar investeringarna på 31,0 mnkr samt amorteringen av lån på 10 mnkr de likvida medlen negativt, medan den löpande verksamheten genererar ett positivt kassaflöde med 48,3 mnkr.

Vidare kan ur kassaflödesanalysen utläsas att samtliga investeringar kommer att finansieras med det positiva kassaflöde som den löpande verksamheten generera. Detta innebär att ingen nyupplåning krävs för att finansiera investeringarna år 2022.

Kommunen har en tillfredsställande likviditet. Genom en checkkredit på 50 mnkr är den kortsiktiga betalningsförmågan god.

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kassaflöde från den löpande verksamheten	48,3	42,4	44,8
Investeringsverksamhet			
Bruttoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-31,0	-49,8	-50,9
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-31,0	-49,8	-50,9
Finansieringsverksamhet			
Nya lån	-	17,4	16,1
Amortering	-10,0	-10,0	-10,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-10,0	7,4	6,1
ÅRETS KASSAFLÖDE	7,3	0	0

Driftbudget

Driftbudgeten fastställs på 3 år, år 1 är budgetåret och år 2 och 3 planår. Verksamheternas nettokostnader är 2022 budgeterade till 456,5 mnkr. Jämfört med budget 2021 är det en ökning med 14,7 mnkr.

2022 fördelas resurserna till BUN och SNs äldreomsorg med hjälp av en sk prislappsmodell. Under 2022 kommer löneökningar budgeteras central för alla verksamheter.

Det ingår en demografisk faktor i nämndernas resurstilldelning. Internräntorna sänks från 2% till 1,25%, Vårdcentralens tillfälliga paviljonger ingår i TNs budget.

Tabellen nedan redovisar anslagsförändringar jämfört med budget 2021 för styrelse och nämnder.

Styrelse och nämnder	Förändringar i budgetram, tkr
Kommunstyrelsen	-1 815
Teknisk nämnden	-80
Barn- och utbildningsnämnden	4 264
Socialnämnden	5 391
Kultur- och fritidsnämnden	-44
Byggnadsnämnden	-124
Miljönämnden	23
Finansförvaltningen	7 096
	14 711

tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelsen	-45 280	-43 465	-43 563	-44 108
Teknisk nämnden	-21 254	-21 174	-21 375	-21 683
Barn- och utbildningsnämnden	-189 474	-193 738	-197 978	-198 714
Socialnämnden	-146 940	-152 331	-155 591	-158 822
Kultur- och fritidsnämnden	-15 562	-15 518	-15 553	-15 745
Byggnadsnämnden	-3 102	-2 978	-2 988	-3 099
Miljönämnden	-2 758	-2 781	-2 790	-2 822
Finansförvaltningen	-17 420	-24 516	-33 496	-40 910
<i>varav finansförvaltningens egna poster</i>	<i>-2 350</i>	<i>-4 257</i>	<i>-4 910</i>	<i>-7 104</i>
Verksamhetens nettokostnader	-441 790	-456 501	-473 334	-485 903
Skatteintäkter	339 943	354 097	366 104	377 372
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	119 142	120 194	123 048	123 316
Verksamhetens resultat	17 295	17 790	15 818	14 785
Finansnetto	-3 600	-3 600	-2 600	-2 600
Resultat efter finansiella poster	13 695	14 190	13 218	12 185
Årets resultat	13 695	14 190	13 218	12 185

Under finansförvaltning budgeteras bland annat kostnader för pensioner, ökade personalkostnader samt tillkommande kapitalkostnader.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten fastställs på 3 år, budget år 1 samt planåren 2 och 3. I investeringsbudgeten ingår bruttoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar. Bruttoinvesteringarna uppgår till 31 mnkr för åren 2022, 49,8 mnkr 2023 och 50,9 2024. Tabellen visar vilka projekt budget gäller och gör även en utblick över perioden 2025-2031.

Investeringsbudget 2022-2031		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
BUN	H-huset	6,0									
SOC	Margaretas park, vent och brand	3,0									
SOC	Margaretas park, Tak	5,0									
BUN	Kameraövervakning	0,0									
SOC	Socialtjänstens tak	1,0									
ADM	G:a vårdcentralen	4,0	6,0	4,0							
FAST	Reinvest övr byggnader	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
KOST	Kost reinvestering	0,5	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
INFRA	Asfalt reinvestering	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8
SOC	Hilton, Brand och ventilation	0,6	6,0								
KLK	Reservaggregat		0,4								
KOF	Knuten	0,0	0,0	2,7							
KOF	Simhall	3,6	10,0	3,0	3,0	3,0					
BUN	Ny förskola 2025, 8 avd	0,2	20,0	24,0							
BUN	Gunnarsbo F-hus						1,0				
BUN	ABC						1,0				
BUN	Tallkotten				1,0						
BUN	Bullerbyn				1,0						
BUN	Ny förskola 2, 8 avd			0,0	20,0	24,0					
ADM	Blå huset				3,0						
BUN	Nya lokaler Gunnarsbo					3,0	30,0				
INFRA	Anslutning 26/47									6,0	60,0
INFRA	Rondell sjövägen	0,5		10,0							
BUN	Reinvesteringar BUN	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
SN	Reinvesteringar SN	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
KS	Reinvesteringar KS	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa	Investeringar och reinvesteringar	31,0	49,8	50,9	35,2	37,2	39,0	7,1	7,1	13,1	67,1

Exploatering

Kommunen har avsätter 2,2 mnkr för exploateringar år 2022 17,3 mnkr 2023 och 1,6 mnkr 2024. Huvudregeln är att över tid ska alla exploateringsprojekt vara självfinansierade. Utgifterna avräknas på ett balanskonto (omsättningstillgång) mot de inkomster kommunen erhåller vid försäljning av mark/tomter. Eventuella nettoavvikelser redovisas som anläggningstillgång.

Även en indirekt exploatering sker, nämligen Kärleksudden. Det är inte kommunens mark, dvs egentligen inte ett exploateringsprojekt, men kan i viss mån ändå diskuteras under rubriken, då det kan komma att påverka såväl invånarantalet som infrastrukturella behov t ex anslutningsgator, samt behov av kommunal service t ex förskola.

Exploateringsbudget 2022-2031		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Projekt										
EXPLOA	Havststenshult etapp 1										
EXPLOA	Havststenshult etapp 2		11,9		0,5						
EXPLOA	Ruder etapp 4.1	0,6		0,4							
EXPLOA	Ruder etapp 4.2			0,2	11,6		1,0				
EXPLOA	Stora Gålleryds industriomr etapp 1	1,2	5,2		5,0						
EXPLOA	Asp/Algatan	0,2									
EXPLOA	Del av Bosebygd 1:347	0,2									
EXPLOA	Torestorp		0,2	1,0							
Summa	Exploateringar	2,2	17,3	1,6	17,1	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0

4. Avslutande sammanfattning

Årets budgetprocess har i hög grad påverkats av Covid -19 och den osäkerhet som pandemin skapat kring förutsättningar för nästa år. Årets budgetprocess har också präglats av intentionen att skapa en ny budgetmodell som utgår ifrån de prislappar som räknas fram av SKRs. Prislappar som är baserade på den skatteintäkt som kommunen kan förvänta vid en given volym. Prislapparna baseras på en genomsnittlig kostnad i riket med de specifika förutsättningar Mullsjö kommun har enligt kostnadsutjämningsystemet, en förutsättning som samtidigt ger en normalisering och en anpassning av budget. De extra anpassningar som då kan krävas blir då väldigt tydliga.

Alla nämnder och verksamheter tar det budgetansvar som styrsystemet tydliggör. Det är utifrån budgetdisciplin som förutsättningar för framtiden skapas. Nämnderna måste kontinuerligt arbeta med effektiviseringar.

Skapa lösningar/avsättningar till identifierade problem t ex vårdcentralens lokaler.

En av de stora kommande utmaningarna är den åldrande befolkning i kommunen. Under kommande 10 årsperiod kommer antalet invånarna i ålder 80-89 att fördubblas.

Arbetet med att skapa förutsättningar för att ta fram en kommunkoncernbudget pågår och måste genomföras under 2022.